

UCHWAŁA NR/2024
RADY GMINY GNOJNIK
z dnia grudnia 2024r.

w sprawie: określenia szczegółowych warunków przyznawania i zasad ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za te usługi, jak również trybu ich pobierania, a także ustalenia wymiaru, zakresu oraz sposobu rozliczania i wykonywania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 oraz art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt. 11 i art. 50 ust. 6, ust. 6a, ust. 6b oraz art. 96 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) Rada Gminy Gnojnik, uchwala co następuje:

§1. 1. Usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zwane dalej „usługami”, organizuje i realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku.

2. Usługi realizowane będą przez osoby zatrudnione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku, mogą być również zlecone podmiotom zewnętrznym wyłonionym do realizacji usług w trybie konkursowym.

3. Pomoc w formie usług przysługuje osobom, o których mowa w art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i w zakresie tam określonym.

4. Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

5. Usługi sąsiedzkie świadczone są w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy i mogą być realizowane w każdy dzień tygodnia.

6. Szczegółowy zakres, okres, miejsce świadczenia usług, a także wysokość ustalonej odpłatności ponoszonej przez świadczeniobiorcę określa się w decyzji administracyjnej.

§ 2. 1. Usługi przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej rodziny, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby; za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, oraz mogą być przyznawane z urzędu, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, w oparciu o przeprowadzony rodzinny wywiad środowiskowy i przepisy zawarte w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

2. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojniku lub upoważniony do wydawania decyzji administracyjnych pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojniku, przyznając na podstawie decyzji administracyjnej usługi, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia oraz wysokość wnoszonej przez świadczeniobiorcę odpłatności.

3. Zakres przyznawanych usług uzależniony jest od sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej osoby, której pomoc ma być udzielona, ustalonej przez pracownika socjalnego w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w miejscu zamieszkania tej osoby, przy czym:

- a) Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktu z otoczeniem,
- b) Usługi opiekuńcze realizowane w formie usług sąsiedzkich obejmują pomoc w:

- wykonywaniu czynności dnia codziennego,
- najprostszych czynnościach higieniczno-pielęgnacyjnych,
- organizowaniu czasu wolnego świadczeniobiorcy,
- utrzymaniu porządku w domu,
- pomocy w dostarczaniu produktów żywnościowych oraz higieny osobistej,
- realizacji recept,
- załatwianiu prostych spraw urzędowych, w tym pomocy w przemieszczeniu się korzystającego z usług do urzędu,

c) Specjalistyczne usługi opiekuńcze dostosowane są do indywidualnych, szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

4. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich świadczone w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy mogą być przyznane jako wyłączna forma usług opiekuńczych osobom, które wymagają pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych lub zapewnieniu kontaktów z otoczeniem. Jeżeli osoba uprawniona do usług opiekuńczych wymaga także opieki higienicznej lub zleconej przez lekarza pielęgnacji, to usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich świadczone w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy mogą także być przyznane równolegle z usługami opiekuńczymi i być świadczone w innym zakresie niż usługi opiekuńcze lub w dni ustawowo wolne od pracy, jako forma uzupełnienia usług opiekuńczych.

5. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich świadczone w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy mogą być także przyznane osobom, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę oraz wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych, zstępnych.

§3. 1. Usługi mogą być świadczone nieodpłatnie lub odpłatnie.

2. Wysokość odpłatności za usługi uzależniona jest od sytuacji rodzinnej świadczeniobiorcy oraz dochodu osoby lub rodziny ubiegającej się o usługę.

3. Poziom dochodu, od którego jest obliczana wysokość odpłatności usług, odpowiada aktualnie obowiązującemu kryterium dochodowemu, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

4. Do wnoszenia opłat za usługi zobowiązana jest osoba, której decyzją administracyjną przyznano świadczenie lub jej przedstawiciel ustawowy.

5. Ustala się koszt jednej godziny usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich od której liczona jest odpłatność, w wysokości 30,00 zł. - (słownie: trzydzieści złotych).

6. Ustala się koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych, od której liczona jest odpłatność, w wysokości 60,00zł. - (słownie: sześćdziesiąt złotych).

7. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich mogą być przyznane w wymiarze **do 20** godzin miesięcznie.

§ 4. 1. Całkowicie zwolnione z wnoszenia odpłatności za usługi są:

- a) osoby samotnie gospodarujące, której dochód nie przekracza 160% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
- b) osoby, w rodzinie której dochód nie przekracza 160% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

2. Usługi są odpłatne na zasadach i w wysokości określonych poniższą tabelą:

Dochód na osobę w % ustalony w wg kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej	Wskaźniki odpłatności w % ustalone od ceny usługi za 1 godzinę dla:	
	osoby samotnie gospodarującej	osoby w rodzinie
Do 160 włącznie	nieodpłatnie	nieodpłatnie
Powyżej 160 - 260 włącznie	5	10
Powyżej 260 - 310 włącznie	10	20
Powyżej 310 - 360 włącznie	20	30
Powyżej 360 - 410 włącznie	30	40
Powyżej 410 – 510 włącznie	40	50
Powyżej 510	100	100

3. Oplata za usługi stanowi iloczyn opłaty za 1 godzinę usług, o której mowa w § 3 ust. 5 i/lub ust. 6, wskaźnika odpłatności określonego w procentach w tabeli wskazanej w ust. 2 oraz liczby godzin świadczonych usług w ciągu miesiąca, określonych na podstawie kart pracy opiekunów.

4. Podstawę wnoszenia opłat za usługi stanowi miesięczne rozliczenie przepracowanych godzin na podstawie karty pracy osoby świadczącej usługi, potwierdzone przez świadczeniobiorcę lub członka jego rodziny, z wyłączeniem przypadków, gdy świadczeniobiorca z różnych przyczyn nie może się podpisać.

5. Odpłatność za usługi wnoszona jest przez świadczeniobiorcę na rachunek bankowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojniku do 15. dnia każdego miesiąca, następującego po miesiącu, w którym usługa została wykonana.

6. Wpływy tytułem odpłatności za usługi stanowią dochód Gminy Gnojnik.

7. Nie pobiera się odpłatności za usługi za miesiąc w którym nastąpił zgon świadczeniobiorcy.

8. Zaprzestaje się dochodzenia zwrotu odpłatności za usługi w przypadku śmierci świadczeniobiorcy będącego osobą samotną, nieposiadającą małżonka, zstępnych i wstępnych.

§ 5. 1. W przypadkach szczególnych, zwłaszcza jeżeli żądanie zwrotu wydatków za wykonanie usługi stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub też niweczyłoby skutki udzielonej pomocy, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojniku na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby za zgodą osoby zainteresowanej lub pracownika socjalnego może odstąpić od żądania zwrotu części lub całości odpłatności za wykonane usługi ze względu na:

- konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, ośrodka wsparcia lub innej placówce wychowawczej lub rehabilitacyjnej,
- ponoszenia stałych, niezbędnych i uzasadnionych wydatków związanych z procesem leczenia, w tym konieczności rehabilitacji, zakupu lekarstw, artykułów pielęgnacyjnych i sprzętu rehabilitacyjnego, których wysokość zagraża egzystencji świadczeniobiorcy samotnie gospodarującego lub świadczeniobiorcy w rodzinie,
- udokumentowanego zdarzenia losowego, które pociąga za sobą znaczne wydatki,
- wystąpienie sytuacji, w których odpłatność za usługi spowodowałoby obniżenie dochodu poniżej 150% ustawowego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej albo osoby w rodzinie.
- ukończenie przez świadczeniobiorcę 90. roku życia.

§ 6. Traci moc Uchwała Nr XXII/191/2020 Rady Gminy Gnojnik z dnia 4 grudnia 2020r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gnojnik.

§ 8. 1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 roku.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Gnojniku

mgr Renata Krałowska
(data, pieczęć, podpis pracownika)

Sprawdzono pod względem prawnym:

05.12.2024
(data, pieczęć, podpis radcy prawnego)

Zatwierdził:

(data, pieczęć, podpis Wójta)

Przekazano na stanowisko
Referent
ds. administracyjno-biurowych:
ds. obsługi Rady Gminy

Patrycja Jaroszek
Dokument przyjęty:

05.12.2024

(data, pieczęć, podpis pracownika
ds. administracyjno-biurowych)

UZASADNIENIE

Do Uchwały w sprawie: określenia szczegółowych warunków przyznawania i zasad ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za te usługi, jak również trybu ich pobierania, a także ustalenia wymiaru, zakresu oraz sposobu rozliczania i wykonywania usług sąsiedzkich.

Aktualny stan faktyczny i prawny

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat oraz tryb ich pobierania zostały określone w Uchwale nr XXII/191/2020 Rady Gminy Gnojnik z dnia 4 grudnia 2020 r.

Zgodnie z przepisem art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024r., poz 1283 ze zm.) rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

W dniu 24 sierpnia 2023r. w Dzienniku Ustaw RP.- opublikowana została ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U.2023 poz. 1693). Nowelizacja ta między innymi wprowadza do systemu pomocy społecznej nowe usługi społeczne, tj.: usługi opiekuńcze świadczone w formie usług sąsiedzkich. Usługi sąsiedzkie są nową formą świadczenia pomocy społecznej. Wprowadzenie usług sąsiedzkich podyktowane było niedostosowaniem oferty usługowej do obecnych potrzeb oraz ograniczeniem zasobów kadry opiekuńczej, co spowodowało konieczność systemowego i środowiskowego rozwoju usług społecznych w imię idei deinstytucjonalizacji.

Wdrożenie usług sąsiedzkich przyczyni się do rozwoju usług społecznych, głównie dla osób starszych, które wymagają np. pomocy przy robieniu zakupów, sprzątanii mieszkania, a jeszcze nie wymagają pomocy w formie usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki. Pod pojęciem usług sąsiedzkich należy rozumieć świadczenia pomocy społecznej o charakterze opiekuńczym, które organizowane są w miejscu zamieszkania.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r.o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024r., poz. 1283 ze zm.) usługi sąsiedzkie są formą wsparcia świadczoną przez osoby blisko mieszkające, które wynagradzane są w formie pieniężnej przez gminę. Według cyt. ustawy gmina w drodze uchwały może zadecydować o poszerzeniu katalogu osób, które będą mogły korzystać z usług sąsiedzkich. W związku z tym, z usług sąsiedzkich będą mogły skorzystać także te osoby, których rodzina, w tym wspólnie niezamieszkujący małżonek, zstępni i wstępni, nie mogą zaoferować takiego wsparcia.

Świadczeniem usług sąsiedzkich mogą zajmować się osoby, które spełnią poniższe wymagania:

- 1) ukończyły 18. rok życia,
- 2) nie należą do rodziny osoby, dla której mają być świadczone usługi,
- 3) nie są zamieszkującym oddzielnie członkiem rodziny (małżonkiem, wstępnym lub zstępnym) osoby, dla której mają być świadczone usługi,
- 4) oświadczyły, że są zdolne pod kątem psychofizycznym do świadczenia tego typu usług,
- 5) zamieszkują w najbliższej okolicy osoby, dla której przeznaczone są usługi,
- 6) ukończyły szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy,

7) zostały zaakceptowane przez organizatora usług i osobę, na rzecz której usługi te mają być świadczone.

Organizatorem usług sąsiedzkich jest gmina właściwa pod względem miejsca zamieszkania osoby, która będzie ubiegała się o przyznanie tego typu usług, albo innego rodzaju podmioty uprawnione do ich prowadzenia. Tak jak przy pozostałych zadaniach gmina może zadecydować, czy organizując na swoim terenie usługę sąsiedzką będzie korzystać z możliwości jej zlecenia organizacjom społecznym.

W zależności od indywidualnych potrzeb i możliwości gmina będzie decydować też o formie podejmowania współpracy z opiekunami-sąsiadami (w większości przypadków podstawą takiej współpracy będzie umowa zlecenia).

W przypadku realizacji przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, rada gminy zobowiązana jest podjąć uchwałę w której określa jak świadczone będą usługi opiekuńcze tego typu i ile będzie kosztowało ich prowadzenie, Usługi sąsiedzkie opłacane będą przez gminy i to ich zadaniem jest ustalenie zasad, na których będą one się odbywały, także pod kątem finansowym. Wobec tego rada gminy jest uprawniona do podjęcia uchwały, w której określone zostanie, w jaki sposób będą świadczone usługi sąsiedzkie i ile będzie kosztowało ich prowadzenie (art. 50ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, Dz.U. z 2024r., poz. 1283 ze zm.).

Mając powyższe na uwadze podjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Konsekwencje finansowe dla budżetu Gminy

Wpływy za odpłatności za usługi stanowią dochód Gminy Gnojnik.

Koszty wydanych decyzji administracyjnych przyznających usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich stanowią zadanie własne gminy i pokrywane są w całości ze środków własnych.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Gnojniku

mgr Renata Krakowska